

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL O PLA DOCENT

NIVELL	4t	ETAPA	SECUNDÀRIA	CURS	2025-26
ÀMBIT	SOCIALS				
ÀREA/MATÈRIA	ECONOMIA				
DEPARTAMENT O EQUIP DE NIVELL	SOCIALS				
PROFESSOR/MESTRE	Roge González i Mireia Massagué				

1. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les competències se seleccionen tenint en compte els aprenentatges que l'alumnat ha d'assolir progressivament al llarg del curs i que són susceptibles de ser avaluats. Amb la realització de l'àrea o matèria s'afavoreix l'assoliment de les competències de **final d'etapa** següents:

Competències clau

C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
Competència en comunicació lingüística	Competència plurilingüe	Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria	Competència digital	Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	Competència ciutadana	Competència emprenedora	Competència en consciència i expressió culturals
X	X	X	X	X	X	X	X

Competències específiques

- **Competència específica 1** Reconèixer els rols individuals i col·lectius de les persones dintre del sistema econòmic i constituir dinàmiques de participació ciutadana, prenent consciència de la interdependència dels factors econòmics, per valorar les desigualtats en l'accés als recursos i la distribució de la riquesa.
- **Competència específica 2** Integrar i promoure pràctiques econòmiques basades en valors humans, solidaris i sostenibles, amb consciència ciutadana, per contribuir a una societat més equitativa, justa i sostenible en un món global i divers.
- **Competència específica 3** Analitzar i contrastar informació de diferents fonts i suports, a través de mètodes de recerca, amb rigor i sentit crític, per suggerir mesures econòmiques que millorin l'entorn social i el medi ambient.
- **Competència específica 4** Reconèixer el funcionament bàsic del sistema financer i els instruments de política fiscal del sector públic, coneixent les fonts financeres i aplicant la tria d'aquestes per prendre decisions sobre estalvi i inversió, i per regular l'activitat econòmica amb criteris ètics i de sostenibilitat.
- **Competència específica 5** Dissenyar un pla financer personal i/o familiar, aplicant estratègies de planificació i presa de decisions, avaluant la seva coherència i consistència al llarg del temps, per donar resposta a les necessitats vitals presents i futures, i millorar la qualitat de vida.

2. SABERS

Amb la realització d'aquesta àrea o matèria es tractaran els continguts clau següents:

Bloc de contingut 1

- Relació entre l'escassetat de recursos i les necessitats com a problema bàsic de l'economia, argumentant i debatent sobre els principis d'interacció social en l'economia. -
- Reconeixement de pràctiques i propostes de les economies plurals o economia crítica (economia ecològica, economia feminista, economia circular...), a la societat.
- Valoració de les reivindicacions de l'economia feminista i les seves implicacions per a la igualtat de les dones: l'economia de les cures i el treball reproductiu. -Justificació de la necessitat de l'economia col·laborativa i l'economia social i solidària (cooperatives), amb la perspectiva de la sostenibilitat.
- Integració dels drets i deures econòmics i socials per a una ciutadania activa.
- Proposta d'actuacions econòmiques, locals i globals, que millorin l'entorn social i mediambiental.
- Ús d'estratègies de recerca, selecció i gestió d'informació, procedent de diverses fonts, per a informar la presa de decisions econòmiques.
- Demostració d'una comunicació eficaç per argumentar i opinar amb criteri sobre aspectes econòmics.
- Presa de decisions econòmiques en un context d'innovació com a font de transformació social: algoritmes, criptomonedes, blockchain...

Bloc de contingut 2

- Desenvolupament de compromís i sentit ètic com a consumidors responsables, per contribuir al desenvolupament sostenible.
- Anàlisi crítica de la influència de la publicitat en la presa de decisions de consum.
- Integració dels drets i deures com a consumidors en un món global.
- Distinció entre necessitats i desitjos, en la planificació financera.
- Valoració del comerç just i el consum ètic en un context de lliure comerç.
- Incorporació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) al desenvolupament local i global.
- Anàlisi crítica de la informació, les dades i les seves fonts, i detecció de notícies falses, per a la presa de decisions econòmiques ètiques i responsables.
- Coneixement i ús de processos de participació ciutadana en la presa de decisions econòmiques pel bé comú
- Coneixement i valoració de mesures de transparència, bon govern i rendició de comptes, com a ciutadans actius i compromesos.

Bloc de contingut 3

- Valoració dels avantatges i inconvenients de l'endeutament, en la planificació financera.
- Coneixement de les fonts de finançament: préstecs personals i hipotecaris, crèdits, descobert i la reunificació de deutes.
- Coneixement dels principals productes d'estalvi i inversió, en la planificació financera. La rendibilitat. Perfils de risc. La diversificació. Renda Fixa (bons) i Renda Variable (accions).
- Valoració del paper de les assegurances com a mecanisme de gestió del risc, en la planificació financera.
- Càlcul d'interessos. L'interès compost. La TAE. TIN versus TAE.
- Projecció de necessitats i objectius per planificar la presa de decisions financeres al llarg de la vida.
- Disseny d'un pla financer, a partir de la projecció de necessitats financeres vitals. El pressupost personal o familiar, ingressos i despeses. La importància del fons d'emergència

Bloc de contingut 4

- Coneixement del funcionament del sistema financer i les entitats financeres, i valoració del seu paper en l'activitat econòmica i en la presa de decisions financeres.
- Valoració de les finances ètiques i socials, el mecenatge i el crowdfunding com a fonts de finançament i captació de recursos financers. -Valoració del paper del sistema impositiu en l'erradicació de la pobresa i la reducció de les desigualtats, i afectacions dels impostos en la presa de decisions financeres. -
- Anàlisi crítica del frau fiscal i les seves conseqüències en termes d'equitat i sostenibilitat.

3. SEQÜENCIACIÓ ANUAL I TEMPORALITZACIÓ

Previsió del temps de durada de cadascuna de les unitats d'aprenentatge o projectes que es desenvoluparan al llarg del curs.

UD	Títol de la unitat d'aprenentatge o projecte	Durada en hores
TRIMESTRE 1		
1	Economia, la ciència útil	6
2	El funcionament del mercat	7
3	L'empresa	7
TRIMESTRE 2		
4	Els comptes de l'Estat	6
5	Planificació financera	7
6	Salut financera	7
TRIMESTRE 3		
7	L'economia plural	7
8	Comerç internacional i Unió Europea	6
9	La globalització i els desequilibris de l'economia global	6
TOTALS		

4. CONNEXIONS AMB ALTRES ÀREES O MATÈRIES

Incloure altres àrees o matèries amb les que es comparteixin continguts i s'evidenciï la transferència dels aprenentatges a d'altres contextos i situacions.

Matemàtiques:

Lectura i interpretació de dades estadístiques i de gràfics en suport convencional i digital.

Càlculs bàsics d'algunes de les magnituds macroeconòmiques, nòmines i pressupostos familiars.

Llengua:

Adquisició d'habilitats comunicatives en situacions d'interacció oral, com els debats oberts o reglats.

Educació èticocívica:

Anàlisi dels conflictes en el món actual i valoració del diàleg i la cooperació en la resolució dels conflictes.

Comprensió de la realitat des d'una perspectiva global.

Disseny de propostes d'actuació en relació a problemàtiques ciutadanes.

5. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES GENERALS

Descriure les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar o s'han utilitzat al llarg del curs (estudi de casos, classes magistrals, simulacions, dilemes morals, dramatitzacions, seminaris, treball per projectes, pràctiques de laboratori, grups d'investigació, webquest, treball cooperatiu, etc.):

Estudi de casos, classes magistrals, simulacions, dilemes morals, dramatitzacions, seminaris, treball per projectes, grups d'investigació, treball cooperatiu, tallers.

6. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT GENERALS

L'alumnat amb necessitats educatives especials són atesos seguint les indicacions que es descriuen a les seves fitxes individuals d'atenció a la diversitat. Les estratègies més habituals que s'apliquen com a mesures d'atenció a la diversitat són:

Més temps per realitzar les proves.
Alternar proves escrites i orals.
Suport oral a les proves escrites: per part del professorat llegir en veu alta les instruccions específiques de cada prova i assegurar-se que s'entenen els enunciats.
En els exàmens escrits cal presentar les preguntes per escrit (no dictades).
No fer copiar els enunciats dels exercicis massa llargs.
Reduir-li activitats repetitives. Menys quantitat per focalitzar l'atenció i perquè tingui temps de repassar.
Assegurar-nos que ha comprès els enunciats abans de fer l'exercici.
Reforç positiu.
Recomanar la presa d'apunts esquemàtics i l'ús complementari d'apunts d'altres companys.
Presentar els continguts curriculars amb suports variats: visuals i/o auditius (esquemes, mapes conceptuals, PPT, documentals, pissarra digital...)
Presentació de treballs fets amb ajuda de l'ordinador
Donar més temps perquè pugui realitzar les tasques encomanades i les pugui revisar.
Disposar de materials de consulta que li facilitin el treball en aquells aprenentatges on té més dificultats.
Facilitar els esquemes plens o la teoria que ha d'estudiar.
Proposar-li material alternatiu per aprendre millor.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha de millorar el seu nivell de lectura, cal que s'esforci a millorar la seva ortografia...
Mantenir rutines.
Ajudar-lo a ordenar i organitzar el seu espai de treball i els seus materials (agenda, carpeta...).
Establir contacte ocular. Proximitat de l'alumne i el professor.
Allunyar-lo de llocs on hi hagi estímuls distractors (intentar evitar finestres, companys moguts...).
Fer-li participar a l'aula.
Supervisió constant de totes les tasques que creiem importants
Donar les instruccions d'una en una.
Proporcionar-li petits descansos. Permetre-li pauses en les tasques llargues.
Fraccionar-li les feines llargues.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha d'estar més atent a classe, cal que s'esforci a millorar la seva actitud o el seu comportament.

7. CRITERIS D'AVUACIÓ

En finalitzar el curs, sabrem que cada alumne/a ha adquirit els aprenentatges previstos si és capaç de:

1.1. Analitzar les relacions d'interdependència i interconnexió de les decisions dels individus i la societat al sistema econòmic, posant en pràctica habilitats personals i socials de lideratge, cooperació i innovació, tant de manera presencial com virtual, en diferents contextos de treball en equip.

1.2. Identificar desigualtats en l'accés als recursos i la distribució de la riquesa, per contribuir a un món més equitatiu i sostenible, mitjançant mecanismes de participació ciutadana basats en el diàleg, l'equitat, el respecte a la diversitat i la inclusió en la societat.

1.3. Valorar com les decisions econòmiques, tant individuals com col·lectives, afecten la distribució de la riquesa al món i al medi ambient

2.1. Analitzar experiències, en l'àmbit local i global, desenvolupades en el marc de les economies plurals (economia feminista, economia ecològica, economia circular, entre d'altres), i aprofundir entorn de propostes innovadores.

2.2. Reconèixer valors alternatius com el de la vida per sobre del diner, la cooperació per sobre de la competència, la responsabilitat social de les pròpies accions i la regulació responsable per part dels governs.

2.3. Valorar els drets econòmics i socials com a ciutadans, i implicar-se activament en els reptes relacionats amb el consum ètic i responsable.

3.1. Cercar, seleccionar i contrastar informació, amb rigorositat i en fonts fiables, orals, impreses o digitals, sobre temes d'interès i / o actualitat present a l'entorn global i divers, amb criteris ètics.

3.2. Confeccionar una petita recerca d'una situació econòmica de l'entorn proper de l'alumnat.

3.3. Analitzar en grup, amb el suport de mitjans digitals casos de problemes econòmics, valorant críticament la situació econòmica local i global, per proposar solucions en l'àmbit econòmic.

4.1. Analitzar les principals fonts financeres i els productes financers més habituals per a l'estalvi i la inversió, per ajudar a la planificació financera, contemplant les finances ètiques, en un món globalitzat.

4.2. Classificar les principals partides d'un pressupost públic, analitzant amb criteris de coherència i equitat la seva organització, distribució i ús, per determinar els efectes que suposa la intervenció del sector públic sobre l'economia.

4.3. Analitzar el deute públic i el dèficit públic valorant les conseqüències del frau fiscal per la societat i la sostenibilitat.

5.1. Conèixer la situació patrimonial i les necessitats financeres actuals, i preveure el moment i la magnitud de les futures (consum i oci, crèdit/finançament, estalvi i inversió i les assegurances com a mitjà de cobertura de riscos), en funció dels objectius personals i / o familiars; i estimar-ne el valor econòmic.

5.2. Utilitzar, amb iniciativa, estratègies de planificació i presa de decisions en la creació d'un pla financer personal i/o familiar que cobreixi les necessitats identificades i faciliti la consecució dels objectius establerts.

5.3. Analitzar l'elaboració, viabilitat i sostenibilitat del pla financer dissenyat, i millorar-lo en funció de la valoració realitzada, reflexionant sobre la importància de planificar les finances personals i familiars per contribuir al desenvolupament personal.

8. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Descriure les evidències que configuren el sistema de qualificació i la ponderació de cadascuna d'elles per tal de calcular la qualificació final dels alumnes en cadascuna de les avaluacions.

Indicacions generals	- La nota del trimestre s'obté a partir de la mitjana aritmètica de les notes de cadascuna de les 5 competències específiques de l'assignatura de Economia; aquesta nota trimestral pot ser 1 ("No assolit"), 2 ("Assolit suficient"), 3 ("Assolit notable") o 4 ("Assolit excel·lent"). - Per aconseguir l'assoliment del trimestre, és necessari que la mitjana aritmètica de les notes de les competències específiques d'Economia sigui igual o major a 2; una mitjana aritmètica menor que 2 implicarà un 1 a la nota trimestral de la matèria, encara que l'arrodoniment de la mitjana fos 2. - En cas que la mitjana aritmètica de les notes de les competències específiques d'Economia sigui major a 2 i estigui entre dues de les possibles notes trimestrals, el professor decidirà quina d'aquestes dues notes posar en base a criteris de progrés i esforç de l'alumne/a (per exemple, una nota mitjana de 2,3 pot ser un 2 o un 3 a la nota trimestral, com ho pot ser una nota mitjana de 2,7).
---------------------------------	--

Avaluació	L'avaluació de les competències específiques es basarà en diferents tipus d'avaluacions, com ara exàmens, treballs escrits i altres activitats relacionades amb l'Economia. Cada competència específica es puntuarà segons el rendiment de l'estudiant en aquestes proves i activitats. L'actitud de l'estudiant també serà avaluada, i aquesta avaluació es reflectirà en totes les competències.
Temari	• Unitat 1. Economia, la ciència útil. • Unitat 2. EL funcionament del mercat. • Unitat 3. L'empresa. • Unitat 4. Els comptes de l'Estat. • Unitat 5. Planificació financera. • Unitat 6. Salut financera. • Unitat 7. L'economia plural. • Unitat 8. Comerç internacional i Unió Europea. • Unitat 9. La globalització i els desequilibris de l'economia global.
Actitud i tasques	• L'actitud es puntuarà en base al comportament diari, tenint en compte l'atenció, la participació i l'interès que l'alumne mostri a l'aula. • El principi i final de classe estarà marcat pel timbre; en cas de no estar a classe a l'inici d'aquesta i no tenir una justificació, l'alumne tindrà un retard. L'acumulació de 5 o més retards en un trimestre comportarà una penalització en la nota final del trimestre. • Només es qualificaran amb un 0 les tasques no entregades, les tasques entregades que no compleixin els requisits mínims indicats en cada tasca i aquelles activitats en què sigui clar i manifest que l'alumne/a ha copiat les respostes.

9. CRITERIS DE RECUPERACIÓ

Per a la recuperació de cada trimestre, es realitzarà una prova i/o treball durant el trimestre següent per avaluar si l'estudiant ha adquirit les competències específiques que s'han treballat amb anterioritat. En cas del trimestre final, aquesta recuperació tindrà lloc durant els dies de realització del treball de síntesi.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en les recuperacions del cada trimestre serà un 2.

10. MATERIALS I RECURSOS

L'alumnat disposa del llibre Economia bàsica 4ESO de l'editorial McGrawHill. Aquest material s'utilitza com a recurs complementari al treball que es fa a l'aula. Les pràctiques que es fan a l'aula es basaran, majoritàriament, en les diferents propostes d'activitats contingudes en aquest mateix recurs.

